

N<sup>ro</sup>. 60.

W ŚRODĘ DNIA 26. LIPCA 1797.

## ROZPORZĄDZENIE

C. K. Pełnomocacy zadworney Kommissyi Gallicyi zachodniej.

*Czynią się niektóre potrzebne objaśnienia stosownie do Patentu stemplowego de dato z Junii 1796.*

Dla uniknienia wszelkich omyłek, któreby z powodu najwyższego stemplowego Patentu de dato z Junii a praeis mianowicie względem oryginałów Polskim stemplem już obłożonych, tudzież Extraktów czyli wypisów X g grodzkich i ziemskich wynikać mogły, podała się teraz najwyższe pod dniami 10 lipca i 24 listopada 1796, posyła na dzień 3 marca roku teraźniejszego wysłać objaśnienia do powszechney wiadomości i zachowania, iak następuje:

Imo Zważając, iż ogłoszenie rzeczzonego Patentu, które na dniu 10 lipca roku zeszłego do skutku doprowadzony został, z końcem czerwca roku teraźniejszego wszelakoby nie w całym kraju wciąż uskutecznione być mogło, dozwala się na mocy dekretu nadwornego pod dniami 29 lipca roku przeszłego, iż, ięśliby niektóre w pierwszych dniach wspomnionego miesiąca lipca datowane dokumenta, lub podania, szczególnie dawnym Polskim stemplem opatrzone były, na to zważać nie potrzeba iako w przypadku, gdyby pomniejsza stemplowa klasa obrana była, gdzie więc w istocie kara Patentalna nastąpićby powinna, instrukcyja do instancyow już wysła, ażeby aż do końca października roku zeszłego tym podobne stemplem nieprzynależnym opatrzone papiery natychmiast, i nim względem onych cokolwiek traktowano będzie, stronom napowrót oddane, a te względem przepisowego stempla o mającym przed sobą przypadku zainformowane były.

2do Mają być na mocy nadwornego dekretu de dato 24 Novembris a elapsi wszelkie wypisy z Xąg ziemskich i grodzkich w równo- formie § 19 Lit. U. Patentu stemplowego, stemplem trzeciej klasy 15 kraycarow obłożone, ponieważ książki te Xięgom tabularnym przyrównane są-

gł. Na zapytanie: czyli oryginały stemplem Polskim już opatrzone, przy in-  
grofowaniu albo roborowaniu onych nowym stemplem oznaczone być powinny?  
Chce nayaśniejszy Pan, z względu, że w tym zdarzeniu, gdy strony takowe orygina-  
ły regentowi aktów ziemskich do oblaty podadzą, tu nie ospor, lecz tylko olegalne  
bespieczeństwo chodzi, oryginały te od powtornego stempla nowego tym bardziey  
wolne być mają, ile że wiele podobnych dokumentów, które na wprowadzeniu no-  
wego i skafowaniu starego stempla już z równym bezpieczeństwem oblatowane były, nie  
potrzebuia żadnego innego stempla, i że na ostatek, gdy się obiekt w sprawę zamieni, przed  
przyzwoitego sędziego wytoczy, dokumenta te procz tego, tak iak obligacye, pod  
stempel w prowadzony przyzwoity podpadaia.

4to Co się zaś tycze tey wzbudzone i wątpliwości: czyli wszelkie konwencye,  
iak przedytym w zwyczaju było, także i na przyszłość przy wciąganiu do Xiąg od stron  
na papierze stemplowanym i którez klasy podane być mają, nie są stron obowią-  
zane (chybaby same żądały) wyiąć zaraz także i ekstrakt tabularny podanych przez  
nich ustnych oświadczeń, które regent w obecności onych i z własnym ich podpisem  
w Xiązki wciąga, ponieważ w owym przypadku, gdyby się obiekt w sprawę zamie-  
nił, prócz tego ekstrakty iako nieodbycie potrzebne instrumenta wyięte, a tak na ten  
czas stempel na nie przynależyty przyciśniony być musi.

5to Wszelako ażeby nierozumiano, iak gdyby wyżer rzeczone naywyższeurzą-  
dzenie de dato 29 Julii przez owę pozniey nastąpione pod dniem 24 listopada r. z. za  
zniesione uważane być miało, czyni się zatym względem tego, stosownie do nad-  
wornego dekretu de dato 3 martii roku terażniejszego, następujące wyraźne obja-  
śnienie:

- a) Urządzenie pod dniem 29 lipca ściaga się szczególnie tylko do już przed wpro-  
wadzeniem nowego sądowicznego porządku rozpoczętych byłych, przeto podług sta-  
rey sądowniczey formy roztrząsaiających się procesów, i do oryginałów roznego-  
gunku w ręku stron znajduiających się, które ieszcze przed publikacją stemplowe-  
go Patentu de dato 2 Junii 1796 wystawione były; więc może późniejszy pod dniem  
24 listopada roku zeszłego uczynione rozporządzenie obok owego pierwszego mieć  
mieysce, bo lubo oryginały (tak długo iak w ręku stron zostaią, mimo że treść o-  
nych na czasy późniejszy w których nowy stempel prawnie już przepisany był,  
influncyą ma) żadnego powtornego nowego stempla niepotrzebuia, niemoga być  
wszelako od niego uwolnione, iesli się obiekt po publikacyi Patentu stemplowego  
w sprawę zamienia, przeto przed przyzwoitego sędziego przychodzi, którez za-  
dne obligacye ani oryginały udowodniające, które w czasie, w którym się proces  
rozpoczyna, owym prawnie wprowadzonym stemplem opatrzone nie są, (niech-  
cąc podpaść karze patentalney), podane być nie mogą.
- b) Dla załatwienia wątpliwości, czyli na podobne oryginały, u których stempel no-  
wy brakuie, kara nastąpić może, lub nie? ustanawia się, że względem wszelkich  
w ręku instancyi sądowych znajduiających się procesów, które podług nowej są-  
downiczey formy załatwione być mają, karę opuścić można, jednakowoż powin-  
ny podatki stemplowe na to strony taxamtów wymierzone, i summy ztąd wyni-  
kające podobnie iak i podatki taxowe przynależycie wybrane, i porachowane, o-  
raz podatki przepisane stemplowe na każdym procesowym akcie zawsze wyraźnie  
zanotowane być.
- c) Procesy, które się dopiero podaią, mają w owym przypadku, gdyby Allegata  
stemplem Patentalnym oznaczone nie były, na tak długo, dopoki nieodbyta po-  
trzeba stempla tego przez cyrkularne rozporządzenie ku powszechney wiadomości  
podana niebędzie, stronom i Adwokatom w protokale exhibitorom natychmiast brevi



manu nazad być oddane. ażeby allegata przynależycie stemplowane były. Karą zas patentna może po takowym urządzeniu dopiero na ten czas nastąpić, gdy wyzey wzmiankowane cyrkularne rozporządzenie ogłoszone już zostało.

- d) Przeciwnie nie potrzeba owe allegata wszystkich procesów, które przed w prowadzeniem nowych sądów już w pierwszej instancji zawieszone były, aż do finalnej onych decyzji w ostatniej instancji, skoro te starym Polskim stemplem opatrzone są, żadnym nowym stemplem oznaczyć.
- e) Na ostatek, ponieważ i ta wątpliwość wszcząć by się jeszcze mogła, czyli owa pod Literą b i d postrzeżona różnica między procesami w roku sądowniczych urzędów znajdując mi się, które podług nowej sądowniczej formy rozstrząśnione być miały, tudzież między owemi procesami, które przed wprowadzeniem nowych sądów już w pierwszej instancji zawieszone były, do nowych instancji, to jest do sądów szlacheckich, czyli też do terminu pod dniem 1 maja r. b., w którym porządek nowy sądowniczy moc swą legalną otrzymał, ściera się? wyświeca się przeto niniejszym, iż różnica wyzey wzmiankowana na czas ów ściera się, w którym urzędy nowe sądownicze działać zaczęły, albowiem, już przez to samo ustawy tutejszo-krajo we dawniej w prowadzone, odmienione zostały.

W Krakowie dnia 14 Marca 1797 roku.

Jan Wacław baron de Margelik,  
J. C. K. Apostolski Mości pełnomocny  
Kommissarz.

Jan Edler von Platzer.

Z Gratz d 2. Lipca

W czasie bawienia się armii Francuzkiej w naszym kraju, mieliśmy sposobność uważania niektórych jeneratów Francuzkich, i tak ich opisujemy:

Jenerał kommandujący Buonaparte, zdaie się około 30 lat mieć, jest małego wzrostu, płeć jego żółtawa w padająca w brunatny kolor, policzki trochę w kłęste, bez koloru, nos wielki, oczy czarne i bardzo w kłęste, wzrok przenikliwy. Mało mówi i tylko czasami, ale zrozumiale; powierzchnia jego wydaie człowieka głębokiej medytacji; niedbałość o toaletę i opuszczone aż natwarz włosy, okazują że się mało swoją powierzchownością zatrudnia. Kiedy wyjechał pierwszy raz z Gratz do Judenburga, pożyczyl od miasta 6000 ryńskich, które za swoim powrotem rzetelnie oddał. Eskorta Buonapartego składa się z kompanii hu-

sarów, którym nadał imię przewodników; wszyscy ci ludzie w jego przytomności dali nadzwyczajney waleczności dowody. Kapitanem tej kompanii jest murzyn.

Jenerał dywizyyny Berthier, głowa sztabu, jest prawą ręką Buonapartego, on układa wszystkie plany, robi wszystkie rapporta, i chociaż nie wiele starszy od Buonapartego, jednak go ten iak oycza szanuje. Jest małego wzrostu, dobrze się trzyma, powierzchnia wesół, wzrok o twarty i ubiera się z starannością.

Jenerał Clarke, którego dyrektoryat do traktowania z Celsarzem przysłał, jest piękny, młody i dobrego wzrostu; ma włosy blond i dobrze po Niemiecku mówi.

Jenerał Massena ma około 36 lat, jest wzrostu nader wysokiego i wielki pałsyonat; nie posiada wiadomości i iedynie swey waleczności winien stopień jenerała.

dywizyjnego; przed rewolucją był sierżantem.

*Z Wenecyi d. 2. Lipca.*

Municipalność nasza postanowiła towarzystwo instrukcyi publiczney, dla oświecenia ludu, wzbudzenia w nim energii, od której zawisło ocalenie kraju i posłuszeństwo ustawom &c. Towarzystwo to miewa już swoje sejsye w sali rzeczoney filarmoniczney. Municipalność znosi dekretem swoim wszystkie tytuły, i na mieszkających ich imię przyjaciela i obywatela zaprowadza.

*Z Berlina d. 2. Lipca.*

Ambasador Turecki doniósł nam o rzeczy bardzo nowe, to jest, o wydawaniu Tureckiej gazety na wzor zagranicznych, a szczególniej Francuzkiej. Idzie ona do Persyi i aż do Chin, gdzie ją Mandarynowie tłomaczą na swój język. Ostatniemu ambasadorowi Francuzkiemu winna publiczność tę nowość w Turczecz.

*Z Nowowiedzkiej Gazety d. 11. Lipca.*

Jednego wieczora pod czas pełni miesiąc był bardzo czysty, bardzo piękny; suda natury oświecał; kwiat się rozwijał; powietrze było jeszcze od promieni słonecznych gorące; wiele ludzi tu i owdzie uspokojonych boginią pokoju spacerem chodziło; jeden filozof zatrzymał się nagle, podniósł głowę ku blaskowi miesiąca; reszta ludzi poszła za jego przykładem, i jeden drugiego się pytał co tam można widzieć?

Filozof, o dobry Fontenellu! rzekł do przytomnych, patrzajcie tam, czytaliście Fontenella o wielości światów? Jakto? zapytano go ze wszystkich stron, Fontenella widać w miesiącu? Nie, odpowiedział filozof, Fontenell utrzymywał, że jest

więcey światów, że w wszystkich planetach ludzie mieszkają, że ano w miesiącu tak ludzie, jak tu na ziemi spacerują. Wyrzeczcie ieno w górę widać tam wzgorki, jeziora, morza i równiny.

Tu wszyscy zaczęli patrzeć, oczy wyluszczać, uważać, a każdy rozumiał co innego w miesiącu postrzegać. Uczeń wszystkie nauki przez oczy swoje do miesiąca przerzucił. Medyk udawał, że tam wielki szpital widzi, a nawet aptekarza drogo ziółka sprzedającego. Teolog widział wielkie kościoły, kaplice, a nawet ambonę. Oto tam widać kongres Emdenski, woła inny. Prawnik widział trybunał wielki; o jak wiele aktów! coż tam ludzie spraw mają. Tam wyżej musi zapewne sejm Rzeszy być.

Nadeszli kupcy, patrzą, patrzą, zobaczyli wiele statków ładownych towarami i pak. O dziw! mówi jeden oto tam jest giełda; akcyje musiały poyść w górę w miesiącu; a papiery krajowe! oto widać wexlarza, osmą część? czwartą część? Nie, 14 procentow zarabiają ludzie w miesiącu, tyle jak teraz w Anglii. Przedziwna spekulacya! do miesiąca z pieniędzmi!

Jedna dama patrzy do miesiąca. Widzę ah! widzę dwoje kochanków; widzę ich ano siedzących; o jak to pięknie! słyszę ich mówiących, ba nawet wdychających; o jak serdecznie! jak pełni miłości! w miesiącu widzę można tylko prawdziwą miłość znaleźć. Ona trzyma synogarlicę na ręce; on trzyma piękną różą. Lube dzieci! jakże wy się kochacie w miesiącu. Tu na ziemi? Ah, w miesiącu, w miesiącu...

Co widzę, mówi furman, oto jeden w miesiącu iedzie; wywrócił, a konie u-



ciekałą i uciekałą widzę ich. Jakto? mowi człowiek okrętowy, ano się okręt na cie zatrzymał; widać, że i tam cła są? o są cła w miesiącu. Tam biegnie kurjer, ano iedzie postylich z listami; o iak to wszystko ciekawe jest w miesiącu? Tam roznoszą listy, rozdaia gazetę. Oto widać gościnne domy; piękne są, obszerne; widać ludzi przy stole siedzących; butelki na stole; ale iak wielkie butelki!

To do zadziwienia w tym ano wielkim domie jest teatr, graia *Czarodziejska piszczałkę*; słyszę naszego kochanego Lixa śpiewającego: *Vos estis lux mundi*.

Każdy więc inne rzeczy w miesiącu upatrywał, albo upatrywać rozumiał, tak iak iego imaginacya mu ich wystawiała.

Na ostatku przychodzą politycy i patrzą do miesiąca. Coż tam widzieli? wszystko pomięszane, cała polityka w nieładzie; przedugodne artykuły pokoju w skrzynce kluczami sekretu zamknięte. Wszystko tak w miesiącu iak u nas idzie.

W czasach tych pokoju widać małą wojnę rozwiaiającą się. Ey mowi jeden z politykow, to mi się tak wydaie iak w Norembergu. Coż się stało w Norembergu? pyta się reszta przypatrywaczow. Oto wam zaraz opowiem:

*Z Noremburga d. 7 Lipca.*

Dnia 6 t. m. równo ze dniem pokazało się większe korpus Prusakow od 5 szwadronow husarow, 4 maiorow z 800 piechoty i 4 armatami; osadzili wszystkie poczty na liniach, warty po bramach znacznie powiększyli, tak ze zdawało się, iak gdyby miasto w blokadzie trzymali.

Takim tedy sposobem ruszyli przeciw koszarom, i gdy tam żadnego odporu nie doznali, między 7 i 8 godziną one

opanowali i tamtejszy garnizon musiał rozbroiony z nich ustąpić i do miasta wnieść, gdzie na ulicy Burgfeste ulokowany został. W tym samym czasie osadzili Prusacy i tak nazwany niedźwiedzi szaniec, gdzie dotąd mieyska jazda stała; 30 i coś stojących tam ludzi także do miasta odesłano.

I tak w teraźniejszych okolicznościach mimo nayostrzejszych mandatów Celsarskich świeżo wydanych, z Pruskiej strony poparto ieszcze raz swoje pretensye mocą broni.— Już więc ta mała wojna na iakiś czas zakończona.

Politycy po historyi Noremberskiej weyrzeli znou do miesiąca i widzieli wiele ludzi przechodzących się, którzy się dziwili że gwałt prawo poprzedza; uważano iak wielkie ryby w stawie mniejsze wyiadaia, i iak zawsze mocni racye mają. Wszystko tak w miesiącu iak u nas się dzieie.

Daley widzieli politycy wielkie miasto, w którym się kongres formował.— Kongres w miesiącu! exdyrektor Letourneur i lord Malmesbury przybyli nań z swemi pełnomocnictwami. Miasto to nazywa się Lill.

Z drugiej strony dla przyspieszenia czynności kongresu, widziano przygotowania w Brest, w Dunkierce i Hollandyi do wyprawy czynione. Jenerał Hoche był w Hadze; członki Hollenderskiego rządu naradziły się z nim. Hollenderska marynarka ma do tej wyprawy 27 liniowych okrętów, 22 fregat, 16 brygantyn i 6 armatnych szalup dobrze uzbroionych pogotowiu. To wszystko widziano w miesiącu.

Jenerał Hoche wyiechał z Hagi do Amsterdamu, z Amsterdamu do armii do

Koblentz. To wszystko widziano w mieście.

Między patrzącymi do miesiąca znajdował się także jeden Polak, który mocno uważał jeżeli tam promyka nadziei nie dostrzeże; ale postrzeżeń swoich nikomu niepowierzył. Tym czasem też zaszła chmura, zakryła miesiąc, ciemność wielka się zrobiła; przypatrywacze posli spokojnie spać i historia miesiąca się skończyła.

#### *Z Medyolanu d. 1. Lipca.*

Dzień jeneralney federacyi jest na d. 9 t. m. oznaczony. Buonaparte wybrał już i instalował członki naszego dyrektoryatu i ministrów. Wczoraj zgromadzili się w pałacu narodowym, i przystąpili do obrania administracyi departamentów i członków czterech tu municypalności. Buonaparte pisał także z Montebello, gdzie się zawsze znajduje, do obywatela Alexandrini, członka naszego dyrektoryatu, że już nakoniec zadecydowane jest, iż Mantua będzie jeden departament naszej republiki.

Podług wiadomości z Rzymu, lud tam jest bardzo nie kontent, nie ukrywa więc swego życzenia stania się wolnym i odmiennienia rządu. Ankona ogłosiła się wolną, Urbino, Macerata i Jesi idą za iey przykładem.

#### *Od granic Włoskich d. 1. Lipca.*

Arcy Xzniczka Klementyna d. 18 czerwca stała szczęśliwie w Manfredonii i w dalszą podróż do Foggia się puściła. D. 16 jenerał Colli miał partykularną audyencyą u Papieża. D. 19 udał się drugi raz do Ojca S. d. 20 pożegnał się z kardynałem sekretarzem stanu, i w nocy pojechał do Neapolu dla powitania imieniem Ojca S. Xzniczki Klementyny.

Legion Polski pod kommandą jenerała Dombrowskiego znacznie się powiększył; rachują go na 10,000 piechoty i jazdy jest w służbie republiki Cysalpińskiej, która go płaci i utrzymuje. Jest w nim wiele jenerałów, którzy pod Kościuszką służyli; między innymi znajduje się odważny Swistacki, oficer grenadierów Krakowskich w czasie insurrekcyi. Ten legion zachowuje najsławniejszą karność, i teraz się w legacyach Papieżkich znajduje.

Z Wenecyi donoszą, że dwa członki municypalności Weneckiej z powodu wniścia Austriaków do Istrii i Dalmacyi, proponowali na sejsyie municypalności wydanie odezwy dla zachęcenia Greków do zrucenia iarzma arystokratów, i łącząc się z Wenecyą do odnowienia chwalebnych epok tego zacnego narodu. Te 2 członki proponowali jeszcze municypalności do zaproszenia patriarchy Montenegro, aby oświecił walecznych Montenegrynow o powabach demokracji. Municypalność uczyniła więcej, bo wyprawiła dwóch deputowanych do Dalmacyi dla podniesienia tamtejszych mieszkańców, ale ci przypatrzwszy się wielu scenom okropnym i nie wskurawszy się powrocili nazad. Mówią teraz, że Dalmatowie wystali do Celsarza deputacyą z żądaniem, aby do królestwa Węgier skiego przyłączeni zostali.

#### *Z Gratz d. 18. Lipca.*

Przybyte wczoraj listy i drukowane pisma z Włoch nie nam o położeniu Fryolu nie wspominają. Z Medyolanu mamy zaś wiadomość, że Cysalpińska republika zupełnie już uorganizowana i bieg swój polityczny rozpoczęła: Buonaparte nawet sam będzie już tylko jako gość u-



ważany; ale gość, który zawsze wielki wpływ do interesów publicznych mieć będzie. Dyrektoryat iey z następujących mężów jest złożony:

Serbołeni z Medyolanu, Paradisi z Reggio, Moscati z Mantui, Alessandri z Bergamo, a piąty jeszcze niewiadomy. Obywatel Sommariva z Lody jest sekretarzem jeneralnem. Ministrami są: Villa z Medyolanu, minister wewnętrzny, Biraghi z Kremony, minister wojenny, Testi, z Modeny, minister zagranicznych związków, Luosi z Mirandola, minister sprawiedliwości, Ricci z Modeny, minister skarbowy i Porro z Medyolanu, minister policyi. Posłancy stanu jeden jest z Como, drugi z Kremony. Ciało prawodawcze będzie tym samym sposobem wnet uorganizowane: rada starszych będzie się z 40 członków, a rada młodszych z 80 członków składać. Rzeczpospolita składa się z 8 departamentów, i zamyka tylko dotąd w sobie Medyolan, Mantua, Modena, Reggio, Kremona, Bergamo, zapewne i Brescia. Bononia, Ferrara i Romania będą zapewne w nadgrodzie oderwanych prowincyi do Wenecyi przyłączone. Muncypalność Wencka po przybyciu deputowanych z Ferrary z propozycją przyłączenia się do Wenecyi, wysłała dwóch deputowanych do pobratania się nie tylko z Ferrarą, ale nawet z Bononią i Romanią, teraz Emilia zwaną i gdzie tylko miarkować będą że sentymenta zdolne do ożywienia odrodzoney ich rzeczpospolity znajdują, aby się udali. (Turonią Ankę &c.) Cyspańska rzeczpospolita (Bononia) zachęca w odezwie lud do przychelenia się do życzeń ludu Wenckiego.

*Z Medyolanu d. 1. Lipca.*

Wysłany od Wenecyi do Paryża po-

seł, niezaiechał dalek iak tuda Medyolanu, gdzie mu Buonaparte powiedzieć kazał, że poselstwo iego jest nie potrzebne, ponieważ co się tyczy Wenecyi już wszystko ułożone.

D. 20 czerwca około 200 republikańców przybyło na tryumfalnym nieiako wozie do Parmy; kilku ich siedziało na wozie, na którym w środku niezmierniey wielkości drzewo wolności się podnosiło, reszta szła około niego. Gdy przyjechali przed bramy niechciano ich puścić, zebrało się na prędce trochę wojska, a w mieście powszechna trwoga wszystkich ogarnęła. Nakoniec przybył Francuzki officyer, który to drzewo sprzątnął, i stosownie do rozkazu Buonaparte, kraje Parmeńskie szanować rozkazał. — W Piemoncie już spokojność przywrocona. Lud Genueski obok kokardy nosi teraz obraz Maryi Panny.

Podług listów z Ankony, przybył tam okręt z wiadomością że cała Dalmacya jest w zamieszanu. W Sebenico zabito Francuzkiego konsula z żoną i dziećmi. Przy Kottaro i Buddug skupili się mieszkańcy; Montenegrini i nawet Turcy przyłączyli się do nich, tak że tam teraz 30,000 zbrojnych ludzi stoi, którzy ani Austryaków, ani, Francuzów niechęć na ląd dopuścić. Z tym wszystkim zapewniają znowu, że Dalmatowie deputacją do Cezarsza wyprawili, poddając się z zachowaniem dla siebie przywilejów Węgrom służących, pod jego panowanie. Część Insurrekcyi Węgierskiej jest do Dalmacyi w marszu.

*Z Neuwied d. 10. Lipca.*

Od wczoraysza wieczór maszerują Francuzi przez tutejszy most na drugą stronę Renu; marsz ten potrwa do jutra. Te wojska stały w okolicach Marburga,

Giesen i Wetzlar; idą ku Achen i Leodyum w tamtę stronę. Żeby zaś drzewo zszan- cu mostowego sprzedane było, o tym nie wiemy. Często kroć znajdujemy wiele rzeczy w gazetach, które się naszych okolic tyczą, i pomyślemy sobie: Co zakłámstwo!

*Z Bambergu d. 9. Lipca.*

Wczoraj przechodził tedy Pruski kuryer z Berlina do Norembergu. Konsyliarz Schultz miał także z Berlina do Anspach wyjechać, dla uczynienia potrzebnych przygotowań do marszu znacznego korpusu Pruskiego wojska, które z Magdeburgskiego do Frankonii ruszyć ma.

*Z Hagi d. 11. Lipca.*

Gdy już wszystkie wojska i ich generałowie do Texel ściągnęły, gdzie się tam także wczoraj rządowy kommissarz reprezentant Grasveld do zaambarkowania się na admirałski okręt udał, oczekujemy co dzień z tamtąd wiadomości, że już nasza flotta z wszystkimi transportowemi z wojskiem okrętami na morze wysłała. Przede wszystkim jeden Angielski okręt z białą banderą przybył do admirałskiego okrętu, który jedna szalupa z depeszami wysłała. Czyż ten okręt poprzednikiem jest pokoju, nie wiemy jeszcze; tyle tylko wiemy, że teraz 32 Angielskich okrętów około Texlu krąży, i że nasza flotta, która transportowe okręty z wojskiem okrywa, tylko 25 okrętów jest mocna.

Niektórzy wnoszą zdanie, iż nasza flotta nie poprowadzi transportowych okrętów z wojskiem, właściwie do miejsca ich przeznaczenia, ale taką sobie drogę obierają, gdzie, od wielkich okrętów napastowanemi nie będą mogły być. Inni utrzą-

niają, że ta wyprawa przeciw Anglii jest wymierzona, i przywodzą za dowód, że wierszopis, który piosneczką dla Batawskiego wojska komponował, w samem tytule dołożył, że ta wyprawa przeciw Anglii jest wymierzona. W tym wojsku znajduje się jak wiadomo generał Meyerer Niemiec i generał Sandos Szwajcar, przeciw któremu tutejsze pisma niektóre zarzuty czyniły. Generał adiutant i adiutant regimentu Waldeck, którzy początkowo do tej wyprawy przeznaczeni byli, zostali się tu: wieść jakoby mieli generałem Daendel i admirałem Winter porozmienie przeszło, i ostatni stracił swój urząd, nie potwierdza się detąd.

Pełnomocny dawniey Amerykański minister P. Adams, idzie w tym charakterze do Berlina.

*Z Frankfurtu d. 13. Lipca.*

Stoiące nad Laną Francuzkie wojska odebrały już były rozkaz gotowości do powrotu za Ren, aż drugi rozkaz nadszedł, aby się we wszystkich punktach przymuszonym marszem do demarkacyjney linii zbliżyły. Przyczyna tego poruszenia nie jest jeszcze wiadoma.

*Z Bazylei d. 29. Czerwca.*

List od naszego kommissarza z Mondrino uczynił nam nadzieję, że dobre porozumienie, które dotąd między rządem Rzeczypospolitą Francuzką i Szwajcaryą trwa nie będzie naruszone. Generał Buonaparte zapewnił go formalnie, że Rzeczpospolita Francuzka nie chce najmniey uciążliwej Szwajcaryi swej dawniej i wiernej aliantki, i że zalecił Włostej Rzeczypospolitej, aby się do interesów Szwajcaryi wcale nie mieszała.



## GAZETY KRAKOWSKIE

---

W E SRZODE DNIA 26. LIPCA 1797.

---

*Z Paryża d. 7. Lipca.*

Obywatel Chappe dyrektor tuteyszego telegrafu, oznaymił udzieloną mu przez telegraf z Lill d. 4 o godzinie 7½ wieczor wiadomość, że lord Malmesbury tego dnia o godzinie 6 wieczor do Lill przybył.

O uroczystości rewolucyynego święta w d. 14 t. m. przypadającym wydał dyrektoryat osobną instrukcyą. Przepisuje w niej: wspomniona uroczystość będzie wysyżalęm z armat w Paryżu zapowiedziana. Ministrowie i wszystkie konstytucyjne władze w Paryżu zeydą się przed południem w pałacu dyrektoryatu. Prezydent dyrektoryatu będzie miał mowę; instytut muzyczny będzie grał piosneczki patryotyczne. Około południa garnizon tutejszy będzie na marsowem polu wołenne manęwry czynił. W pałacu Luxemburg będzie wielka parada woyskowa, a wieczor na Elizeyskich polach i w ogrodzie dyrektoryatu będą tańce otwarte, &c.

Kanton Berneński, aby Francuzkiemu rządowi nie dał powodu do zażalenia się, kazał znanemu Mallet du Pan z tego kantonu ustąpić.

Przybyły nazad z północney Ameryki poseł obywatel Adet, przywiozł z tamtąd do tuteyszego muzeum zwierząt, niektóre rzadkie zwierzęta, Węże &c.

Nakoniec odebraliśmy dokładnicyszą wiadomość o zawartym między Francją i Królem Sardyńskim alliansie. Ten traktat został przez jenerała Clarke d. 16. germinal (5 kwietnia) w Turynie podpisany, d. 22 przez dyrektoryat potwierdzony, a d. 26 od Króla Sardyńskiego ratyfikowany. Wiadomość o zawartych przedugodnich artykułach z Cezsarzem wstrzymała przestanie tego traktatu ciału prawodawczemu. Z tym wszystkim obydwą rządów doniesły o nim przyziacielskim dworom 3 i jenerał Buonaparte oznaymił przy. parolu o arty-

kułach w nim zawartych względem dezerterów Plemonckich.

Zawsze jeszcze rozpuszczają tu wieści, iż w krótkie nieprzyjacielskie kroki rozpoczną się nazad z Cezarzem; ale najmniejszego nie masz dotąd do tego podobieństwa.

Przy armii Sambry i Mozy zaaresztowano nie dawno jednego szefa brygady, za to, że nie umiarkowane na swego gospodarza rekwizycye nakładał. Co dzień musiał mu dostawić 26 butelek wina, 1 szkopa, 1 cielę, 8 funtów wołowego mięsa, funt tytoniu, 12 lulek, 80 iay &c.

W tutejszym teatrze przyszło w tych dniach do zatargów, terazniejsi klubisci, na przeciwną partją powstali.

W Bononii i Ferrara dobra duchownych, za dobra narodowe deklarowano.

W tych dniach naradzał się klub w Clichy o użytku i szkodliwości z swej schadzki. "Ta schadzka, rzekli niektórzy, jest bardzo użyteczna, ponieważ wiele czasu oszczędzimy i zawczasu rozważemy, co ciążu prawodawczemu ma być do naradzenia podane. „ Nasze zjednoczenie, rzekli drudzy, dało powód że wiele ludzi, a najwięcej jakobinów kluby pootwierają; jednak możnaby temu złemu zapobiedz, gdyby do tego zgromadzenia tylko sami deputowani przypuszczani byli, i inni ludzie nie mieli mocy otwierania podobnych towarzystw. „ Henri Lavier oświadczył się nakoniec przeciwko wszystkim zdaniom do odmiany teraźniejszego rządu dążącym lub do napaści dyrektoryatu. Do tej deklaracyi wszystkie członki przystąpiły, i na potym mają być bardzo ostrożnie czynione mocye, aby nie dawać iak dotąd szkodliwego wpływu do publicznego kredytu.

Więźnie, których z Wenden do Cherburg dla wsadzenia na okręty prowadzono, przejeżdżając przez Lo, po bratersku byli od swych rewolucyjnych przyjaciół przyjmowani

Z drukarni Propaganda w Rzymie zabrano wszystkich tam będących pism i charakterów matryces, które 5512 sztuk wynoszą. Ta wielka liczba charakterów będzie do pięknych naszych Greckich i orientalnych charakterów w drukarni rzeczypospolitey przyłączona, tak że na potym najliczniejszy i najpiękniejszy zbiór w Europie drukarskich litter mieć będziemy.

W Kremonie musiano całą narodową gwardyą odmienić, ponieważ się z samych arystokratów składała.

Na wsparcie wysłanych z koloniy mieszkańców 300,000 liwr: a ministrowi sprawiedliwości 5 mill: pozwolono.

Towarzystwo teofilantów ma już wiele braterskich towarzystw. — W wielu departamentach obchodzą teraz z wielką pompą procesy.

W małym nawet rzeczypospolitey Ragusie, która na końcu samey Dalmacyi leży i pod Turecką protekcją zostaje, odezwał się duch rewolucyi, i chcą tam arystokratyczny rząd zwalić.

Na sejsyi radyi 500 J. 4 czytano poselstwo dyrektorytu o teraźniejszym stanie Lyonu: "To miasto, mówi dyrektoryat, stało się gniazdem rabusiów, którzy go niepokojnością napętliają. Wiele zaboystw tam popełniono; porańcono officyerów od jazdy, ludzi do Ronu wrzucano &c. Znani pod imieniem drogowych, rozbojnicy, i kompania Jezusa w Lyonie się uorganizowali. Kontrarewolucyjne ich projekta nie podpadają wątpliwości; mają swych wo-



dżow, i liczba ich z dezertierow i powracających emigrantow co dzień się powiększa; ci co dobra narodowe pokupili, najbardziej są na ich mordercze pugiwały wystawieni. Szrodki, których konstytucyjne władze przeciwko nim użyły, są bezskuteczne; ponieważ te władze nie odbierając swej płacy, tracą ochotę. "Toposelstwo gdy wielu przeciw i za nim mówi, li, rozkazano drukować.

D. 5 czytano w radzie 500 adres towarzystwa ludu z St. Menchould w którym nowej trzeciej części jako sprzyjającej emigrantom wiele zarzutów czynią." Wezwaliśmy, dodać towarzystwo, wszystkich dobrych obywateli o koło siebie, aby się także w towarzystwa zgromadzili dla oparcia się kontra rewolucji emigrantow i Xży, którzy w ciele prawodawczem zasiadają." — Dyrektoryat ma powziąć wiadomość, czy ten adres jest prawdziwy, i czy to towarzystwo, tak się sprawuje.

Czas, w którym emigrowani rzemieślnicy i rolnicy &c. z departamentu Renu, do swych domow nazad powrócić mieli, przedłużono jeszcze na pół roku.

Dyrektoryat doniósł radzie 500 o ostatnich działaniach wojskowych w St. Domingo, gdzie Anglicy i emigranci Francuzcy przez generałów Louverture, Letourneau &c. we wszystkich punktach poimocy części tej wyspy odparci zostali. Rada 500 dekretowała, iż armia w St. Domingo dobrze się oyczynnie zasłużyła.

*Z Darmstadt d. 8. Lipca.*

Generał Moreau kazał jednego komisarza rozstrzelać, iż bez jego wiedzy na stare wina rekwizycją rozpisał.

Podchlebiamy sobie, iż ostatnie zdążenie z Prusakami w Norembergu niepociąganie dalszych następności za sobą, bo komenderujący major Pruski same tylko miał instrukcje wojskowe. Werbownicza komenda Celsarska, która w mieście Norembergu stoi, zachowała się bardzo dobrze.

Rozchodzi się wieść, iż Arcy Xiążę Karol wybiera się w podróż do Wiednia.

*" Z Lill d. 2. Lipca.*

Pokoy rzeczypospolitey Francuzkiej z Anglią więcę formalnościom podpada, aniżeli z Celsarzem, choć zapewniają, że się już względem główniejszego punktu, jakim jest powrócenie Francuzkich i Angielskich osad przez Anglią zdobytych prawie ugodzoną. — O kongresie mówią, że dopiero po zawarciu z Anglią pokoju nastąpi.

*Z Wilna d. 12. Lipca.*

W dniu dzisiejszym podług najwyższych Jego Imperatorskiej Mości ukazow ustanowione w tutejszej gubernii magistratury, iakoto rząd guberski, izba skarbowa, sąd nadworny i powiatowy, sąd niższy ziemski reasumowane zostały. Takowe rozpoczęcie odbyło się obrządkiem następnym. O godzinie 8 z rana naznaczone do funkcjów osoby zebrali się do domu JW. gubernatora, przez którego do wykonania przysięg odesłane zostały każdy respective swojego wyznania; obrządki Ruskiego do cerkwi orientalney Greckiej, a Łacińskiego do kościoła S. Jana, z których w pierwszym przez vice gubernatora W. Wolkowa, a drudzy przez prezydenta sądu nadwornego guberskiego

konsyliarza stanu Bagniewskiego, do rze-  
czonych przysiąg doprowadzeni zostali.  
Poczym JW. gubernator wspólnie ze wszy-  
stkiemi udał się do miejsca na rząd guber-  
nii przeznaczonego, gdzie po odprawieniu  
przez tutejszego Ihumena zwyczajnego  
takim obchodom ceremoniału i kropieniu  
święconą wodą i powiedzeniu stosowney do  
tego aktu mowy, tenże JW. gubernator  
zasiadł w rządzie guberskim i pierwsza

sessyą otworzył, a koleśno udając się do  
izby skarbowey sądu nadwornego gubern:  
i niższego powiatowego Wileńskiego wszę-  
dy pod swoją prezydencyą też pierwsze  
sessyie rozpoczął. A nakoniec osoby rzą-  
dowe prezentował przy zwykłym rappor-  
cie J. O. Xciu Jmci rządzącemu gubernią  
jenerałowi feldmarszałkowi Repninowi w  
ten moment tu przytomnemu.

## DONIESIENIA.

Przez Sąd Cesi Krol: miasta stołecznego Krakowa wszem wobec i każdemu do wiadomości  
podaie się: iż dom Grodowski czyli Chmielowski zwany w trzecim wydziale miasta Krakowa pod  
Nrem: 83 stojący do summy złot: pol: 7138 wraz z gruntem urzędownie oszacowany na instancya JPana  
Mikołaja Kordego prawem przekonywałego kredytora i na satysfakcyą summy 50 czter: złot: przezeń  
ewinkwawany, w następujących terminach to jest 5 sierpnia, 5 września i 5 października roku bieżą-  
cego 1797 w izbie sądowej w ratuszu Krakowskim o godzinie trzeciej po południu w przytomności  
delegowanego kommissarza sądowego JPana Balcera Trzeńskiego ławnika więcej dającego sprzedany  
będzie, z tym dokładem, iż jeżeliby na pierwszym lub drugim terminie sprzedany nie był, za trze-  
cim nawet poniżej wartości licytowanym i sprzedanym będzie. Zwyroku sądu woytowsko ławniczego  
C. K. miasta stołecznego Krakowa. Dnia 5 lipca 1797 roku.

*M. Wohlmann, prezes sąd:*

Przez C. K. Zachodnio galicyjską dobr rządowych administracyą, pod d. 10go Kwietnia roku  
teraźniejszego wypisana i na dzień 31 bieżącego miesiąca wyznaczona licytacya, względem przedarzy  
kamienicy kameralney w Krakowie pod Nrem: 221 będącej niniejszemi odwołuje się.

Z C. K. Zachodnio galicyjskiej dobr rządowych administracyi w Krakowie d. 24 Lipca 1797,  
*Adam Wisling, sekretarz.*

*Dla publiczney wiadomości w celu zabezpieczenia majątku Wielmożnego Konstantego Rostwo-  
rowskiego Podkomorzego Steżyckiego, z powodu zginionego Blankietu, nu papierze siępinowanym ceny  
złotego iednego z ostrzeżeniem iżby niht nie wazył się nabywde żadnego skryptu do Fortu wspomnio-  
nego W. Rostworowskiego bez zgłoszenia się wprzód do tegoż ninieysze donieszcza się zaskarzenie—  
Libro v. Relationem Nrō. 1585to Actum Lublini die 8ya mensis Julii Anno Domini 1797. Ad offi-  
cium pcesens Cesareo Regium Terrestre Lublinense. — Actaque officii Eiusdem Personaliter Veniens  
Generosus Antonius Kotowski, nomine Magnificorum Andrae Głuski & Constantini Rostworowski suc-  
camerarii Steżycensis manifestatur est ideo, tempore imper elapso, videlicet diebus junii anno curre ti  
durantibus contractibus Lublinsens: Magnificus Andreas Głuski habuit Blancam nudam cum subscr-  
ptione manus Magnifici Constantini Rostworowski succamerarii Steżycensis in papiro unicus flore  
pōlonicalis, occasione pertractandorum negotiorum sibi datum & concessam que Blanca nescit.  
quomodo & quando deperdita, seu certius, perquempiam malevoli animi, modo illicito ablata,  
non absq; doło, hucusque retenta extitit. Ne igitur in futurum inde aliquod eveniat damnum.  
Idem qui supra indiligentia iterato manifestatur. Ex Actis Terrestribus Lubliniensibus. Die 10  
mensis julii 1797 anno extraditum.*

*Gorski vice Regens Terrestris Lublinensis. Lectum per Isycki. (L. S.)*

Od Cesi Krol: sądu szlacheckiego Galicyi zachodniej w Krakowie, czyni się ninieyszym wia-  
domo: iż d. 7 sierpnia i następnych dni w kamienicy JP. Wincentego Łaskiewicza w rynku pod Nrem:  
263 będzie się licytacya różnych ruchomości, po zmarłych małżonkach Maiewskich, jako to klejno-  
tow, złota, srebro, bielizny męskiej i kobiecey, sukien, futer, powozow, broni, instrumentow mate-  
matycznych i innych sprzętow gospodarskich o godzinie 9 zrana i popołudniu o godzinie 3 odprowadzając,  
i więcej dającemu za gotowe pieniądze sprzedane. W Krakowie d. 8 lipca 1797.

*Wawra.*

*Armamentels.*

*Roskoschny.*